

Skärtorsdagens kvällsmässa 2021

Under denna kvällsmässa på skärtorsdagen brukar vi få vara med om en av de mest symbolladdade av alla liturgiska handlingar, men i år liksom i fjol har den fallit bort på grund av pandemin. Det är fottvagningen det gäller. Det är verkligen något jag saknar, även om jag har lite svårt att falla ner på knä och tvätta fötterna på de tolv som är utsedda för denna liturgiska handling. Det är något som måste prägla mitt liv liksom alla andra som har tagit emot det vigda ämbetet. Det är något som uttrycker en kärnpunkt i vår tro på Kristus, han som har kommit inte för att bli betjänad utan för att tjäna oss människor genom att utge sitt liv för vår skull på korset och för att uppstå för att vi skall få leva för evigt. ”Jag har gett er ett exempel, för att ni skall göra som jag har gjort för er” (Joh 13:15), säger Jesus till sist i dagens evangelium. På så sätt blir detta ett glatt budskap för oss alla, något som följer oss genom livet och mer och mer måste prägla vårt liv. Det gäller i första hand för alla som har tagit emot det vigda ämbetet, som just skall förkroppsliga Jesu självutgivande kärlek till det yttersta. Varje biskop, präst och diakon måste ha det som en ledstjärna för sitt liv, som en lampa som lyser upp hans sätt att leva och handla. På så sätt kan vi undgå den frestelse till klerikalism, som påven Franciskus ofta varnar oss för. Egentligen är det nog samma frestelse som Jesus varnar fariséerna och de skriftlärdade för. Ingenting är nytt under solen, allra mist frestelserna. I grund och botten har alla människor något att lära av fottvagningen. Kyrkan, världen och samhället skulle se mycket annorlunda och bättre ut, om vi alla hade fottvagningen inför ögonen och hellre vill tjäna än bli betjänade.

I denna kvällsmässa får vi lära oss vad som är botemedel mot frestelserna och hjälpmedel för att bli kvar i denna självutgivande och tjänande grundhållning, som besjälade Jesus och som måste bli vår egen grundattityd. Det är naturligtvis eukaristin som skall förvandla oss från självupptagna karikatyrer av oss själva till tjänande och medlidsamma människor. När vi talar om förvandlingen i mässan tänker vi först och främst på att bröd och vin förvandlas till Kristi förhärligade verklighet, till hans kropp och blod. Men denna förvandling skall också leda till vår förvandling från syndare till helgon. Sakta men säkert – men se upp, inte för sakta och osäkert! – skall vi bli allt mer Kristus-lika genom att ta emot eukaristin. Mer och mer vill Kristus ta gestalt i oss och göra oss lika honom i allt vad vi är och gör. ”Om nu jag, som är er herre och mästare, har tvättat era fötter, är också ni skyldiga att tvätta varandras fötter” (Joh 13:14). Eukaristin skall ge oss den Andens kraft, som gör att vi brinner av längtan efter att få vara som Jesus och göra det som Jesus gör: alltså att tjäna Fadern och att tjäna sin nästa. Den sanna lyckan kan vi bara finna i detta heliga tjänande. Som ni märker tycks detta strida mot allt

vad vår omvärld ser som lycka. Ändå är jag säker på att världen skulle bli oändligt mycket lyckligare om den lärde sig att tjäna.

Dagens kollektbön ger oss en snabbkurs i vad eukaristin är och innebär. I slutklämmen sammanfattar denna bön vad det är som detta sakrament gör med oss: "Låt oss ur detta sakrament få liv och kraft, så att vi fullkomnas i kärleken". Varken mer eller mindre får vi del av: den fullkomlighet i kärlek som är Guds eget mysterium. Eukaristin gör oss mer och mer gudsliga. I Andens kraft får vi del av Guds eget liv, som steg för steg förvandlar oss och helgar oss. Därför är eukaristin så viktig för oss. Just nu när så många inte har möjlighet att regelbundet ta emot eukaristin, får man lära sig att längta, att hungra och törsta efter detta heliga sakrament. Vi skulle faktiskt kunna tala om "längtans eukaristi" liksom vi talar om andlig kommunion. Eukaristin är som det heter i denna bön "den gåva som förenar kyrkan i kärlekens gemenskap". Kyrkan föds kring altaret där eukaristin firas. Vi binds samman i en kärlekens gemenskap, som har sitt ursprung i den treenige Gudens inre kärleksgemenskap. Mer och mer kan vi förvandlas av denna kärlek, så att vi kan visa Gud den genkärlek som tillkommer honom och älska vår nästa med Guds egen kärlek.

Kärlek går alltid samman med tjänande, självutgivelse och offer. Därför är eukaristin som det heter i denna bön "det nya förbundets eviga offer". När Jesus frambär sitt fullkomliga offer på korsets altare instiftar han ett nytt och evigt förbund. Den kärlek som inte söker sitt utan bara vill utge och offra sig lever alltid kvar i kyrkan genom eukaristins offer. Även den förhärligade Herren bär sårmärkena på sin kropp i den eviga härligheten som ett tecken på detta förbund, som gör det möjligt för oss att leva i ständig förening och gemenskap med honom. Här på jorden är vårt liv alltid tecknat av offer och självutgivelse. Bara så kan vi visa att vi menar allvar med vår kärlek till Herren och vår nästa. Mer och mer kan vi finna glädje, ja, överjordisk glädje i att tjäna, offra och utge oss själva i kärlek liksom Jesus själv. Redan i det gamla och första förbundet anade man detta när lammet offrades, det lamm som förebådar Guds lamm, offrat på korsets trä.

Ikväll får vi delta i "den måltid Kristus instiftade kvällen före sitt lidande" som det heter i dagens kollektbön. Varje eukaristi gör denna måltid sakramentalt närvarande för oss. "Gör detta till minne av mig" (1 Kor 11:24), säger Jesus och det han säger sker. Det är inte bara något i det förflutna, utan här och nu blir det förverkligat för vår skull. Samtidigt pekar det framåt mot det vi hoppas och längtar efter: "var gång ni äter av det brödet och dricker den bägaren förkunnar ni alltså Herrens död, till dess han kommer" (1 Kor 11:26). Kom, Herre, kom snart, får vi upprepa med hela kyrkan. Och Herren kommer, varje ögonblick på nytt.